

54 originals (pintures, collages, gravats), alguns exposats per primer cop, dues planxes gravades i dos objectes trobats (*objets trouvés*) conformen la mostra antològica més completa organitzada fins ara sobre un dels mestres indiscutibles del gravat contemporani internacional.

Selecció a cura de Joan Barbarà, Joan Om Barbarà i Joan-Francesc Ainaud.

Inauguració: 19 d'abril de 2010 a les 20.30 hores.

Exposició oberta del 20 d'abril al 30 de juny de 2010.

Horari: De dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 17 a 21 h.

Dilluns, diumenges i festius, l'exposició romandrà tancada.

Col·labora:

Nat a Barcelona el 1927, Joan Barbarà va iniciar-se en la pintura en el taller d'Antoni Prats i Baqué l'any 1945, però aviat comença a practicar-la tot sol en un minúscul estudi situat al carrer de l'Argenteria. L'any 1943 ja havia participat en una col·lectiva en la sala de l'entitat excursionista de Sarrià «Els Blaus» on exposarien, junts, l'escultor Francesc Boadella i els pintors Pere Tort, August Pui, i Joan Ponç. I molt més tard, l'any 1957, a les «Galeries Laietanes», individualment amb olis i gravats propis. Pels volts de 1950 ja s'havia posat a treballar al taller d'estampació que el químic i fotògraf Francesc Mèlich regentava al carrer d'Espolsasacs, freqüentat per Édouard Chimot, gravador francès resident a Barcelona on, en els anys de la nostra postguerra, tenien una certa acceptació les edicions de luxe dels seus gravats de suggestives figures femenines. Chimot ajudà Mèlich a perfeccionar-se en les tècniques calcogràfiques. Aviat, Joan Barbarà s'independitzà i establí pel seu compte un taller de gravador al carrer de Boters. Tanmateix, no trigaria a traslladar-lo al Poble Espanyol de Montjuïc que, llavors, funcionava com a «Museo de Artes e Industrias Populares» sota la direcció de l'historiador Agustí Duran i Sanpere. Aquest, probablement, li oferí un local de l'esmentat recinte, en saber que havia obtingut un premi de gravat de l'«Exposición Municipal de Bellas Artes» de la primavera de 1953. No és arriscat, però, suposar que Duran també hauria estat ben disposat respecte de Joan Barbarà després d'admirar els vint-i-tres excel·lents aiguaforts que ell havia realitzat en el període 1952-53 per al llibre de Joan Triadú *El Collsacabra*, finançat pel bibliòfil Vall i Perdigó. El 1955, amb una acurada versió a l'aiguafort de la Plaça del Doctor Letamendi, col·labora a la col·lecció intitolada «Dotze paisatges urbans de Barcelona», dintre de la sèrie «Els gravadors de la Rosa Vera». Gradualment, Barbarà es va obrint camí en el món de la calcografia. Cal, però, assenyalar d'una manera especial l'any 1957, data que representa una fita cabdal en la seva vida i en el seu currículum artístic: se'n va a París gràcies a una borsa d'estudis obtinguda per mediació del benemèrit «Cercle Maillol» de l'Institut Francès de Barcelona. Abans d'iniciar la prometedora estada a la «Ville Lumière» Barbarà té un especial interès a conèixer Pau Roig, llavors dedicat a la pintura per dificultats de visió, però que, a la capital francesa, i en l'interval entre les dues guerres mundials, havia guanyat un gran prestigi pels seus aiguaforts. L'entrevista amb

Roig fou molt profitosa per al borsari per orientar-se per la ciutat del Sena. Aquest també es procurà de Joan Cortès crític d'art de «Destino» i de «La Vanguardia», una lletra de recomanació per a Just Cabot, sàgaç home de lletres, que havia dirigit el setmanari «Mirador», llavors refugiat a París, on regia un establiment d'antiguitats. l'esmentat literat, com era d'esperar, acollí el jove compatriota amb molta cordialitat i va posar-lo en contacte amb el català Lluís Bracons, que s'havia obert camí com a xilògraf i que tenia molt predicament en la indústria parisenca de la calcografia. Gràcies a Bracons, el pensionat pogué treballar i millorar els seus coneixements en quatre o cinc dels tallers més importants de la capital, als quals confiaven la reproducció de les respectives obres artistes de la talla d' André Masson, Henri Matisse, Joan Miró o Pablo Picasso, que Joan Barbarà pogué tractar personalment. Encara més, l'any 58 va obrir a París, juntament amb Lluís Bracons i Suzanne Duplessis, un «Atelier de Recherches Plastiques et Techniques Calcographiques» que va tenir força èxit. Retornat a Barcelona, va acceptar la proposta de l'editor barceloní Gustau Gil i Esteve, d'associar-se amb ell per a la producció d'obres de bibliòfil amb el segell de «Las Estampas de la Cometa». L'any 1975 funda un taller de gravat per reproduir obres pròpies i de diversos artistes, com Antoni Tàpies, encara que, d'una manera gairebé exclusiva, ho fa per a Joan Miró, vell amic seu de París. El 1986 realitza dotze aiguaforts de paisatges catalans aplegats sota el títol de «La Masia», d'una simplificació estilística que voreja l'abstracció. El 1991 exposa a la «Galeria Maeght» de Barcelona uns atrevits experiments de gravats de tècniques diverses i collages amb temes de fruita i altres propis de les natures mortes que produeixen una gran impressió a la crítica i al públic en general. L'any següent, executa uns gravats per a l'edició de bibliòfil «Empúries, inici d'un retorn» amb un text de l'hel·lenista Eudald Solà, els originals del qual s'exposen a la barcelonina «Galeria Tristan Barbarà». El calamitós incendi del «Gran Teatre del Liceu», sobrevingut a començaments del 1994, va inspirar l'artista per realitzar, als pocs dies del fatídic succés, un aiguafort de gran format que descriu amb implacables tintes negres l'interior del coliseu devastat. L'exemplar que Barbarà es reservà per a la seva col·lecció particular fou estampat sobre un full tenyit de roig que, inevitablement, suggereix la imatge del foc assolador.

Una sèrie especialment important és *Negre sobre negre*, formada per 17 gravats. Es tracta d'aiguaforts sobre planxes de coure de grans dimensions treballades a totes dues cares, d'una manera insistent, fins a obtenir calculades erosions cobertes, en part, amb papers que són novament sotmesos a estampació fins a aconseguir una captivadora mescla d'aiguafort i collage i un joc de tintes que va del negre espès al blanc immaculat del suport, passant pel gris translúcid. Un captivant joc de formes geomètriques una perfecta combinació de valors tonals i estructurals, que novament acredita Joan Barbarà com a un artista de gran sensibilitat que, amb un admirable domini de les tècniques calcogràfiques, invalida la ja superada distinció entre «pintura» i «gravat»¹.

La preocupació per les llums, ombres i textures i el virtuosisme tècnic es manifesten també als gravats monumentals i de format mitjà amb paisatges de la Grècia antiga realitzats el 2004.

Finalment, a les natures mortes, Joan Barbarà combina la pintura amb el gravat. Es tracta d'una perllongació mateixa de la seva obra perquè les peces enganxades a la tela han estat prèviament pintades per l'artista. I, més enllà del motiu, Barbarà posa l'èmfasi en el protagonisme del fons de les seves obres.

¹ *Text extret parcialment de l'escrit d'Enric Jardí: Un autèntic esdeveniment, publicat el 1996 amb motiu de l'exposició de l'exposició de la sèrie Negre sobre negre*

Obres Exposades

Vitrall

2009
Tècnica mixta
73 x 92 cm

Celler

Ca. 1996
Tècnica mixta
116 x 89 cm

La porta

1997
Tècnica mixta
126 x 79 cm

Suite Negre sobre Negre

1996
Aiguafort
113 x 78 cm
3 / 4

Suite Negre sobre Negre

1996
Aiguafort
113 x 78 cm
3 / 4

Suite Negre sobre Negre

1996
Aiguafort
113 x 78 cm
2 / 2

Suite Negre sobre Negre

1996
Aiguafort
113 x 78 cm
4 / 4 (3a versió)

Suite Negre sobre Negre

1996
Aiguafort
113 x 78 cm
4 / 6

Costes del Garraf

2009
Tríptic
Dibuix al pastel de color
195 x 50 cm

Autoretrat

Ca. 1960
Oli sobre tela
65 x 54 cm

Liceu

1994
Aiguafort
100 x 180 cm

Natura visual

Ca. 1990
Aiguafort i gofrat
70 x 140 cm
P / A

Autoretrat d'Albrecht Dürer

Ca. 1948
Aiguafort
18 x 23 cm

Oval

Aiguafort
96 x 69 cm

Bodegó (Peres i bol)

Aiguafort
29 x 57 cm
Prova Definitiva

Hostalric

1990
Aiguafort
70 x 105 cm
P / A

Dues llimones grogues

Aiguafort
50 x 64 cm

Llimones

Aiguafort
78 x 112 cm

Font de Castàlia

2004
Aiguafort i gravat realçat
140 x 94 cm
9 / 10

Via Sacra

2004
Aiguafort
60 x 200 cm
8 / 12

Acròpolis. Suite Alexis Eudald**Solà**

2004
Aiguafort
100 x 200 cm
10 / 10

Acròpolis II

2004
Aiguafort
56 x 76 cm
Prova de color única

Tholos a Delfos

2004
Aiguafort
60 x 200 cm
7 / 12

Les roques Fedríades

2004
Aiguafort
102 x 94 cm
8 / 15

Itea des de Delfos

2004
Aiguafort
60 x 150 cm
12 / 15

Arbres Negres

2001
Tríptic
Aiguafort
120 x 40 cm

Brancatge

Ca. 1960
Aiguafort
44 x 54 cm

Figura al·legòrica

Aiguafort
80 x 60 cm
27 / 85

Clepsa vanitas

Ca. 2000
Aiguafort i aiguatinta
48 x 64 cm
Prova d'artista

L'argolla

1974
Collage d'objecte damunt fusta
46,5 x 40,5 cm

Brau goiesc

Ca. 1994
Aiguafort i aiguatinta
40 x 60 cm

Retrat de Goya

1996
Aiguafort
38 x 28 cm
Edició 32 exemplars

Retrat de Jacobus Bernoulli

Ca. 2004
Aiguafort
33 x 43 cm

Retrat d'Homer

2009
Dibuix
14 x 21 cm

Peix barb blau

Ca. 1996
Aiguafort
51 x 69 cm
12 / 46

Thalassa II

2004
Aiguafort
107 x 61 cm

Repòs

Dibuix a l'aquarel·la
40 x 50

Bodegó (A Miró)

Aiguafort
56 x 75 cm
Vist-i-plau

Bodegó color groc

1995
Aiguafort
56 x 75 cm
Assaig de color

Bodegó color taronja

1995
Aiguafort
56 x 75 cm
Assaig de color

Fons de vinya

Tècnica mixta
89 x 116 cm

Tovalles

Tècnica mixta
97 x 130 cm

Tres poselles

Tècnica mixta
162 x 114 cm

Versió IV

60 x 80 cm
10 / 15

Ampolles de licors

Collage sobre fusta
66 x 122 cm

Mostrari

2008
Tècnica mixta
81 x 115

Clapejat

1990
Aiguafort
43 x 58 cm
Prova d'assaig

Projecte Facultat Victor Hugo

Ca. 1980
Dibuix
44 x 70 cm

Planxa del gravat *Brau* treballat amb la tècnica Select Art Metal Tecnològic per Joan Guasch
Ca. 2000

Petxina

Ca. 2004
Manera negra i aiguafort
40 x 60 cm

Planxa del gravat *Peix* treballat amb la tècnica Select Art Metal Tecnològic per Joan Guasch
Ca. 2000

Arrel i tronc

Objectes trobats

Angle groc

Ca. 2002
Tècnica mixta
73 x 92 cm

Ovalat

Ca. 2002
Tècnica mixta
97 x 146 cm

Raïms dins l'oval

Ca. 2002

Tècnica mixta

97 x 146 cm

Objecte i posella

Ca. 2002

Tècnica mixta

116 x 89 cm

Copa en negre

Ca. 2002

Tècnica mixta

73 x 92 cm

Joan Barbarà

- 1927 Neix a Barcelona.
- 1943 Exposició col·lectiva de pintura a "Els Blaus", amb Ponç i Puig entre d'altres, Centre Excursionista de Sarrià, Barcelona.
- 1944 Fundació de l'estudi-taller de pintura del carrer Argenteria, Barcelona.
- 1945 Estudia amb Antoni Prats.
- 1949 Col·laboracions amb Francesc Mèlich, heliogravador, i Edouard Chimot, gravador francès. Exposició col·lectiva a les Galeries Layetanas, Barcelona.
- 1950 Fundació de l'estudi-taller de pintura i gravat del carrer Boters, Barcelona. Participació pictòrica a la Bial Hispanoamericana, Barcelona.
- 1952 Trasllat del taller al Museu d'Arts i Indústries Populars de Montjuïc, Barcelona.
- 1953 Premi de gravat de l'Exposició Municipal de Barcelona.
- 1956 Exposició de pintura i gravat a les Galeries Layetanas, Barcelona.
- 1957 Beca de l'Institut Francès per estudiar a París (França). Treballa al taller Georges Leblanch, a l'Académie La Grande Chaumière i a l'Atelier 17, París (França).
- 1958 Col·laboracions a l'Imprimerie d'Art Roger Lacourière-Frélaud amb Jacques Herrera, i a l'Atelier Ferdinand Mourlot, París (França).
- 1959 Exposició col·lectiva de pintura a la Sala Vayreda, Barcelona. Exposició a la Galerie Duncan, París (França). Fundació amb Lluís Bracons-Duplessis de l'Atelier des Recherches Plastiques-Téchniques et Calcographiques" de la rue Boissonade, París (França).
- 1962 Estades i col·laboracions a tallers de Suïssa, Alemanya i Holanda.
- 1966 Fundació del taller de gravat amb Gustau Gili. Col·laboren Picasso, Miró, Hartung, Fontana, Tàpies i Chillida.
- 1968 Exposició de pintura a La Pinacoteca, Barcelona.
- 1971 Exposició de pintura a Palafrugell, Girona.
- 1973 Exposició de pintura a La Syra, Barcelona.
- 1974 Exposicions de pintura a Bolonya, Milà i Venècia, Itàlia.
- 1975 Crea novament el seu taller. Col·laboracions amb la Galerie Maeght de París (França), Pelaires de Mallorca i amb la Kunstverein F. Herlt, Grafosverlag de Liechtenstein.
- 1976 Dissertacions sobre gravat, coordinades per Maria Peña.
- 1978 Exposició de pintura a la Galeria Juan de Juanes, Oriola (Alacant).
- 1981 Participació en el "I Encuentro sobre el Grabado", Galícia.
- 1983 Exposició col·lectiva en homenatge a Jaume Bertran, amb endreça de Joan Callejón-Cabrera.
- 1984 Participació en el "I Carrefour International des Estampes", Luberon (França).
- 1986 Edició dels onze gravats "La Masia", amb text de Francesc Fontbona.
- 1988 Xerrades-col·loqui a Vilabertran (Girona), a la Galeria Cànem de Castelló de la Plana per a Edicions Bertó, i a l'Escola d'Estiu Internacional de Gravat de Calella (Barcelona).
- 1991 Conferència a Encamp (Andorra), coordinada per Manuel Viusà. Exposició d'obra gràfica a la Galeria Maeght de Barcelona, catàleg amb text de Maria Lluïsa Borràs. Exposició "El gravat en el temps" al Museu d'Art de Girona. Exposició "El gravat contemporani" a la Fundació Caixa Girona.
- 1992 Exposició Galeria Tristan Barbarà de Barcelona. Exposició Fundació Caixa Manresa. Participació a la fira internacional "Art Basel" de Suïssa.
- 1993 Sala Dalmau, Barcelona, exposició col·lectiva. Exposició "Formes i colors" a la Galeria M. José Castellví, Barcelona. Exposició al Museu de l'Empordà, Figueres (Girona).
- 1994 Exposició "Homenatge a Pierre Desfontaines. Col·lectiva" al Cercle Mallol, Barcelona. Exposició "L'incendi del Liceu" a la Banca Jover, Barcelona.
- 1995 Exposició itinerant, que va als museus de Deinze, Aalst i Kortrijk de Bèlgica. Exposició a la Galeria AT-Amasté, Bilbao. Exposició Galeria M. José Castellví, Barcelona.
- 1996 Exposició "Le noir est une couleur" a la Galeria Maeght, Barcelona. Exposició itinerant "Suite negra sobre negra" a la Galeria Tristan Barbarà de Barcelona, a la Plana de l'Om de Fundació Caixa Manresa i a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma de Mallorca.
- 1997 Exposició col·lectiva "La porta" a la Galeria Rosa Pous, Girona. Exposició "Formes i Angles" a la Maison du Languedoc, Barcelona. Exposició a la Galeria Montcada, Barcelona.
- 1998 Exposició a la Banca Jover, Barcelona.

1999 Exposició a la Galeria BAT-Alberto Cornejo, Madrid. Exposició a la Galeria Nuova Aleph, Milà (Itàlia). Exposició "Miró-Barbarà. Processos del gravat" a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma de Mallorca. Participa a la Fira "New Art" de Barcelona.

2000 Exposició "Estructures i significacions", a la Sala Dalmau, Barcelona. Participa a "Arco", Madrid.

2001 Exposició a la Capella de Santa Àgata, Barcelona. Exposició "Scriptorium", Ripoll (Girona). Exposició col·lectiva a la Galeria L'Originale de Milà (Itàlia).

2002 Elecció com a acadèmic de número per la secció de pintura de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, acceptant la proposta presentada pels acadèmics de número Montserrat Gudiol i Corominas, Jaume Muxart i Domènech, i Francesc Vila i Rufas (Cesc). Exposició "50 anys del taller de gravat" al Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona.

2003 Exposició de pintures a la Sala Dalmau, Barcelona. Exposició col·lectiva "Grabado catalán contemporáneo" a l'Institut Cervantes, Múnic (Alemanya).

2004 Ingress a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, donant l'obra "L'Acròpolis d'Atenes". Taller "Els llibres de Matisse" amb Joan-Francesc Ainaud a la Fundació "la Caixa", Girona. Exposició de dibuixos i gravats "Empúries, un viatge de retorn. Suite Alexis Eudald Solà" al Centre Cultural de la Caixa de Girona. Exposició al Centre d'Art Contemporain, Perpinyà (França). Exposició col·lectiva "Grandes dimensiones de Tristán Barbarà Editions" a la Galeria Hartmann, Barcelona.

2008 Exposició a la Sala Dalmau, Barcelona.

2009 Exposició "Sinergia d'Art" a Gómez Turu Gallery, Barcelona.